25/02/2025

25 Φεβρουαρίου: Εορτάζει ο Άγιος Ιερομάρτυς Ρηγίνος, Επίσκοπος Σκοπέλου

/ Βίοι Αγίων

Σήμερα, 25 Φεβρουαρίου, η Εκκλησία τιμά τη μνήμη των Αγίων Ταρασίου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, Ρηγίνου Σκοπέλου και Μαρκέλλου Σολέας της Κύπρου.

- *Του Λάμπρου Κ. Σκόντζου, Θεολόγου – Καθηγητού*

Άγιος Ιερομάρτυς Ρηγίνος, Επίσκοπος Σκοπέλου

Η παρουσία των Πατέρων του ταραγμένου 4ου μ. Χ. αιώνα είναι πολύ σημαντική, διότι κατόρθωσαν να αναδείξουν την Εκκλησία του Χριστού, μέσα από την

ιστορική εκείνη καμπή, ως το νέο πνευματικό σχήμα της ανθρωπότητας, το οποίο διαδέχτηκε τον καταρρέοντα εθνισμό. Ένας από αυτούς υπήρξε και ο άγιος Ρηγίνος, επίσκοπος Σκοπέλου, ο οποίος υπήρξε ένα από τα τελευταία θύματα της ειδωλολατρίας.

Ήταν Έλληνας στην καταγωγή και γεννήθηκε στις αρχές του 4ου αιώνα στη Λειβαδιά της Βοιωτίας από ευσεβείς και ενάρετους γονείς. Έχοντας αυτοί οικονομική και κοινωνική θέση στην τοπική κοινωνία, έδωσαν στο γιό τους σοβαρή μόρφωση. Τον έστειλαν σε ονομαστές σχολές της εποχής, όπου σπούδασε την θύραθεν παιδεία. Παράλληλα φρόντισαν να γεμίσουν την ψυχή του με πίστη στο Θεό και ευσέβεια και τον στόλισαν με αρετές. Τον κατήχησαν στην ορθόδοξη πίστη και τον έμαθαν πως να ξεχωρίζει τις πλάνες, οι οποίες την εποχή εκείνη, αλλά και κάθε εποχή, τείνουν να νοθεύσουν τη σώζουσα αλήθεια της Εκκλησίας μας και να αναστείλουν το σωστικό της έργο. Έτσι ο Ρηγίνος κατέστη ενωρίς μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα, ένας χαριτωμένος άνθρωπος, κατοικητήριο του Αγίου Πνεύματος.

Ο Ρηγίνος έζησε στα χρόνια που βασίλευαν στο απέραντο Ρωμαϊκό Κράτος οι γιοί του Μεγάλου Κωνσταντίνου, ο Κωνστάντιος (337-361) στην Ανατολή και ο Κώνστας (337-) στη Δύση. Είναι η εποχή που σταμάτησαν οι φοβεροί διωγμοί κατά των Χριστιανών, με το γνωστό περίφημο Διάταγμα των Μεδιολάνων (313) και η ειδωλολατρία ψυχορραγούσε κάτω από το βάρος της αρνητικής της δράσης στον προχριστιανικό κόσμο. Όμως έκαμε την εμφάνισή του ένας άλλος κίνδυνος, χειρότερος από τους διωγμούς των ειδωλολατρών, η φοβερή αίρεση του αρειανισμού, η οποία συντάραξε την Εκκλησία. Ο ευσεβής αυτοκράτωρ Κωνσταντίνος συγκάλεσε την Α΄ Οικουμενική Σύνοδο (325), όπου καταδικάστηκε ο αιρεσιάρχης Άρειος και οι οπαδοί του. Όμως, μετά το θάνατό του (337) ο γιός του Κωνστάντιος αθέτησε την απόφαση της Συνόδου και έγινε υπέρμαχος και προστάτης των αρειανών και σφοδρός διώκτης των Ορθοδόξων, σε αντίθεση με τον Κώνστα ο οποίος έμεινε πιστός στο δόγμα της Συνόδου και προστάτευε τους Ορθοδόξους στη Δύση. Η σχιζοφρενική αυτή πολιτική είχε τρομακτικές συνέπειες για την Εκκλησία. Οι διαμάχες και οι έριδες διατάραζαν την γαλήνη των πιστών. Ο Κωνστάντιος στην Ανατολή έστελνε εξορία όσους Επισκόπους δεν ασπάζονταν τα δόγματα των αρειανών.

Ένας από τους πολλούς τόπους εξορίας των Ορθοδόξων Επισκόπων και άλλων Ορθοδόξων ομολογητών ήταν και η νήσος Σκόπελος, η οποία βρίσκεται στις Βόρειες Σποράδες. Ο Επίσκοπος Λαρίσης Αχίλλειος, θείος του Ρηγίνου, τον έστειλε στη Σκόπελο, να ενισχύσει τους εξόριστους και να τους στερεώσει στην πίστη. Πράγματι εκείνος υπάκουσε και έπλευσε στο νησί, όπου έγινε ενθουσιωδώς δεκτός

από τους εκεί εξορίστους. Μάλιστα χειροτονήθηκε και Επίσκοπος της νήσου.

Επειδή όμως η θρησκευτική διαμάχη είχε πάρει τεράστιες διαστάσεις, οι δύο αυτοκράτορες Κωνστάντιος και Κώνστας αποφάσισαν να συγκληθεί νέα Σύνοδος για να εξετάσει την εκρηκτική κατάσταση. Το 343 συγκλήθηκε η Σύνοδος της Σαρδικής, στη σημερινή Σόφια της Βουλγαρίας, στην οποία έλαβε μέρος και ο Ρηγίνος, όπου έβαλε τη δική του σφραγίδα στην εδραίωση της Ορθοδοξίας. Ανασκεύασε όλες τις κακοδοξίες των αρειανών και κατέδειξε την πίστη των Ορθοδόξων ως τη μόνη γνήσια πίστη.

Μετά το πέρας των εργασιών της Συνόδου ο Ρηγίνος επέστρεψε στην επισκοπή του στη Σκόπελο, όπου ποίμαινε θεοφιλώς και ορθοδόξως το λαό του νησιού. Μεγάλα προβλήματα τού δημιουργούσαν οι εναπομείναντες ειδωλολάτρες, οι οποίοι παρακινούνταν από τους αδίστακτους ιερείς των ειδώλων, διότι άδειαζαν και ρήμαζαν τα «ιερά» τους και άρα εκμηδενίζονταν οι πλούσιες πρόσοδοί τους. Όπως είναι γνωστό, η θνήσκουσα ειδωλολατρία είχε ακόμη σχετική δύναμη στον ελλαδικό χώρο την εποχή εκείνη.

Τα μεγάλα προβλήματα για τον Επίσκοπο Ρηγίνο, αλλά και για σύμπασα την Εκκλησία, εντάθηκαν, όταν ανέβηκε στον αυτοκρατορικό θρόνο ο Ιουλιανός ο Παραβάτης, ή Αποστάτης (361-363). Ο ανεδαφικός και θρησκομανής αυτοκράτορας, αφού προσελκύστηκε στην ειδωλολατρική θρησκεία, απαρνούμενος τον Χριστιανισμό, αναβίωσε τους διωγμούς των προκατόχων του Ρωμαίων αυτοκρατόρων κατά των Χριστιανών και της Εκκλησίας. Χιλιάδες Χριστιανοί, κληρικοί όλων των βαθμών και λαϊκοί ταλαιπωρήθηκαν, βασανίστηκαν και βρήκαν φρικτό θάνατο στην ευτυχώς σύντομη βασιλεία του. Παράλληλα επιχείρησε ανεπιτυχώς να νεκραναστήσει την προχριστιανική ειδωλολατρία, προτείνοντας ένα δικής του εμπνεύσεως θρησκευτικό παγανιστικό σύστημα, με στοιχεία της αρχαιοελληνικής ειδωλολατρίας, της ρωμαϊκής, του παρσισμού, του νεοπλατωνισμού και του Χριστιανισμού.

Η φήμη του δραστήριου Επισκόπου Σκοπέλου Ρηγίνου έφτασε ως τη Βασιλεύουσα, καθότι ο άγιος ποιμενάρχης του νησιού είχε μεταστρέψει στο σύνολό τους στο Χριστό τους ειδωλολάτρες του νησιού. Γι’ αυτό στάλθηκε ο έπαρχος της Ελλάδος για να «συνετίσει» το Ρηγίνο και να τον μεταστρέψει στην ειδωλολατρία. Ο φανατικός ειδωλολάτρης Έπαρχος μόλις έφτασε στο νησί, διέταξε να συλληφθεί ο Επίσκοπος και να προσαχθεί ενώπιον του. Του ζήτησε με αναίδεια και θράσος να απαρνηθεί το Χριστό και να ασπασθεί τη λατρεία των «θεών». Να ακολουθήσει την περίεργη αυτοκρατορική παγανιστική θρησκεία. Στην αντίθετη περίπτωση θα υφίστατο τις συνέπειες του αυτοκρατορικού διατάγματος. Ο Ρηγίνος στάθηκε αγέρωχος και θαρραλέος, μπροστά στον θηριώδη έπαρχο, χωρίς τον παραμικρό

κλονισμό και φόβο. Αρνήθηκε κατηγορηματικά να εκτελέσει τη διαταγή του, ομολόγησε την πίστη του στο Χριστό, στον αληθινό Θεό και στηλίτευσε την άφρονα και ανεδαφική επιλογή του αυτοκράτορα να επαναφέρει το σκοτεινό ειδωλολατρικό παρελθόν. Κατάγγειλε δε τους νέους διωγμούς ως πράξη βάρβαρη και απολίτιστη, η οποία δεν ταιριάζει σε έναν υποτιθέμενο λάτρη του ελληνικού πολιτισμού, όπως ήθελε να εμφανίζεται ο Ιουλιανός.

Ο έπαρχος έδωσε εντολή να βασανισθεί ανηλεώς και να φυλακισθεί, ελπίζοντας πως με τη βία και το φόβο θα υπέκυπτε. Ύστερα από μερικές ημέρες βασανισμών οδηγήθηκε και πάλι ενώπιον του επάρχου, πιστεύοντας εκείνος ότι θα αλλαξοπιστούσε. Όμως ο άγιος Επίσκοπος επανέλαβε την αμετακίνητη απόφασή του να μην αρνηθεί το Χριστό, με κανένα κόστος, περιφρονώντας επιδεικτικά τις προτροπές του αξιωματούχου. Τότε εκείνος, γεμάτος θυμό και οργή, έβγαλε την απόφαση της θανάτωσής του. Τον παρέδωσε στους δημίους να τον διαπομπέψουν για παραδειγματισμό και στη συνέχεια να τον θανατώσουν. Τον οδήγησαν στο στάδιο της πόλεως, όπου τον βασάνισαν φρικτά, ενώπιον φανατικών ειδωλολατρών και πιστών χριστιανών, οι οποίοι συμπονούσαν με τον άγιο Επίσκοπό τους. Κατόπιν οδηγήθηκε στη θέση «Παλαιό Γεφύρι» όπου τον αποκεφάλισαν. Οι πιστοί πήραν το τίμιο λείψανό του και το έθαψαν με τιμές σε παρακείμενο δάσος. Ήταν 25 Φεβρουαρίου 362. Ο τάφος του έγινε πηγή αγιασμού θαυμάτων για τους πιστούς.

Η μνήμη του τιμάται στις 25 Φεβρουαρίου, ημέρα του μαρτυρικού του θανάτου. Τιμάται επίσης με λαμπρότητα στη γενέτειρά του Λειβαδιά της Βοιωτίας, όπου τελευταία ανεγέρθηκε περίλαμπρος ναός.